

[Pelle Voigt]

doktriner i den amerikanske hærs feltregulativ og indgåelsen af aftaler mellem USA og en række allierede om at arbejde videre efter disse principper.

Vi mener, at disse nye militære doktriner i NATO på væsentlig vis forrykker indholdet af de hidtidige NATO-strategier. Vi er gennem pressen, ikke af forsvarsministeren, blevet gjort bekendt med, at Danmark længe har deltaget i arbejdet med nyudvikling af disse doktriner, og ønsker gennem denne debat dels at få afklaret, hvad der i virkeligheden foregår, og dels at få folketinget til at tage stilling til denne nyudvikling, som vi opfatter som overordentlig betænkelig.

Besvarelse

Forsvarsministeren (Engell):

Jeg finder det nødvendigt at indlede denne debat med endnu en gang at fastslå, at der ikke, sådan som det siges i forespørgslen, føres drøftelser i NATO om ændringer af den militære strategi.

NATO's strategi om fleksibel imødegåelse og fremskudt forsvar, som den er vedtaget i 1967 og beskrevet i dokumentet, der bærer betegnelsen MC 14/3, er fortsat gældende, og der findes ingen forslag i NATO om at ændre den.

Det siger sig selv, at skulle det blive aktuelt, så ville en ændring kun kunne ske med fuld inddragelse af nationale politiske myndigheder.

Der skulle heller ikke være grund til igen at gå ind i en nærmere beskrivelse af, hvad NATO's strategi indeholder. Alliancens defensive formål og karakter turde være almindeligt kendt. NATO vil aldrig være den første til at gribe til våben, og det er værd at holde sig for øje også i denne debat.

Jeg vil gerne gøre opmærksom på, at denne kendsgerning ikke udelukker offensive aktioner i det tilfælde, at alliancen er blevet udsat for angreb. Det ville også være ejendommeligt, hvis det var anderledes, eftersom det er en for længst fastslået militær læresætning, at man ikke kan udøve effektivt forsvar uden at kunne operere både defensivt og offensivt. Jeg tror, det store flertal i tinget vil forstå, at der ikke er noget odiøst i at gå til modangreb, når man først selv er blevet angrebet. Vores strategi udelukker derimod helt indlysende, at NATO kan gennemføre et fo-

rebyggende angreb. En sådan fremgangsmåde ville simpelt hen være i strid med selve alliancens grundidé, nemlig at NATO kun har en mening som en defensiv organisation.

Lad mig dernæst understrege, at arbejdet i NATO foregår under den fornødne politiske kontrol. Ministrene udstikker hvert andet år de såkaldte politiske direktiver for planlægningen i det, der hedder Ministerial Guidance, og på dette grundlag udvælger de militære myndigheder visse områder for nærmere studium. Resultatet kan blive forslag til koncepter eller retningslinjer for langtidsplanlægningen.

Hvis disse forslag godkendes i militærkomiteen, der består af landenes forsvarschefer eller deres repræsentanter, bliver de behandlet af NATO's civile instanser, bl.a. i forsvarsplanlægningskomiteen. Herved sikres en vurdering af forslagernes politiske og økonomiske følger, enten på ambassadør- eller på ministerniveau. Også koncepter, der er udviklet i den civile afdeling i NATO for materiel samarbejdet, og som ikke nødvendigvis er igangsat ved et direktiv fra ministrene, vil være underkastet en tilsvarende procedure.

Det er således ikke alene strategien, der behandles på politisk niveau, men også mere væsentlige operative og taktiske koncepter til udfyldelse af strategien, der kræver politisk godkendelse, før de kan blive gældende doktriner.

Det er forslag og tanker om justeringer af sådanne doktriner inden for den gældende strategi, der har været omtalt i pressen og givet anledning til den seneste tids debat. Grundlaget for denne debat har i mange tilfælde ikke været særlig velunderbygget, og jeg vil derfor benytte denne lejlighed til at søge at bringe tingene lidt bedre på plads.

Baggrunden for den nye konceptudvikling er den løbende forskning, som stadig væk åbner nye teknologiske perspektiver. Især inden for det elektroniske område foreligger der en viden, som kan udmøntes i hurtigere indhentning af oplysninger om mål og i præcisionsstyring af våben. Der er altså ved at opstå nogle nye muligheder for at forstærke det konventionelle forsvar. Dermed kunne NATO blive i stand til at rette op på den konventionelle ubalance, der er forårsaget af Warszawapagtens styrkeopbygning. Samtidig